

Det Norske Travselsskaps Appellkomité

Ankesak nr. AS 3 2023 Jomar Blekkan

22. juni 2023 holdt Appellkomitéens medlemmer Lars Erik Aas, Lars Borge-Andersen og Tormod Haugnes (leder) møte i Hestesportens Hus på Bjerke travbane i Oslo til behandling av ankesak AS 3 2023 - Blekkan.

Lars Erik Aas møtte som varamann for Anne Mette Berg-Christiansen som hadde erklært seg som inhabil.

Ankende part	Jomar Blekkan *** [bostedsadresse]
Ankemothpart:	Det Norske Travselsskap P.B. 194, Økern 0510 OSLO

Etter rådslagning og stemmegivning i enerom ble det avsagt slik

DOM:

Hesten Casartelli ble i forbindelse med start på Leangen 22. januar 2022 tatt ut til en tilfeldig dopingkontroll. Det ble under dopingkontrollen oppdaget at helsekortet inneholdt informasjon om at hesten var behandlet med osteopati og akupunktur dagen før løpet. Behandlingene var utført av [B].

Ansvarlig innmelder og trener for Casartelli var Jomar Blekkan.

Under utredningen av saken ble det avdekket ytterligere 16 tilsvarende føringer i helsekortene tilhørende til sammen 10 ulike hester i trening hos Jomar Blekkan. Disse føringene hadde skjedd i perioden 26. september 2018 - 29. oktober 2021. I samtlige tilfeller fremkommer det av informasjonen i helsekortene at hestene var behandlet med akupunktur og/eller osteopati, og der løpshistorikken til hestene viste at hestene hadde startet innenfor minimums karenstid for akupunktur.

Karenstiden for osteopati gjelder fra kl. 00:00 på løpsdagen, jf. forbuds- og karensbestemmelsene del B-1b. Karenstiden for akupunktur er 96 timer, jf. karensbestemmelsenes del B-1d. Dette gjelder også når akupunktur skjer ved laserbehandling, dog slik at dette ble vedtatt med virkning fra 1. januar 2020. Forut for denne endringen var karenstiden som for osteopati. De to eldste forholdene skjedde forut for denne endringen, men slik saken ligger an har ikke dette noen betydning for avgjørelsen i denne sak.

Stall Blekkan hadde fast avtale om at [B] en gang i uken kom og behandlet hester. Blekkan avgjorde hvilke hester som skulle behandles, men det var [B] som førte helsekortene.

De ble ikke ført umiddelbart etter hver enkelt behandling, men etter at alle hester som skulle behandles den dagen, var behandlet. Blekkan kontrollerte ikke om helsekortene var riktig ført. Under behandlingstiden var Blekkan til stede i/ved stallen, men opptatt med andre gjøremål.

Domskomitéen avsa 7. februar 2023 dom med følgende domsslutning:

«Jomar Blekkan dømmes for overtredelse av Antidopingreglementet § 3 (1) i).

I henhold til Antidopingreglementet S 13 (3) a) idømmes en bot, stor NOK 42.818, «førтитотusenåttehundreogatten kroner.»

Blekkan har rettidig påanket dommen. Ankeforhandlingen ble holdt i DNTs lokaler 22. juni 2023. Blekkan var ikke til stede.

Den ankende part, Jomar Blekkan, har i sin ankeerklæring anført følgende:

«Innledningsvis vil saksøkte hevde at tilsvaret som er sendt etter påtalebeslutningen ikke er besvart særskilt i domsslutningen.

Følgende tilsvaret ble sendt: I denne saken er det feil å bruke samme straffeutmålingsmetode- beregning som i de tilfeller man aktivt tilfører hesten(e) forbudte stoffer eller behandler med feil metoder, jf. § 13 (3) a). Sakens fakta skiller seg vesentlig fra de andre sakene som ble behandlet sammen med vår sak.

Straffereaksjon bør da være proporsjonal annerledes(lavere) ift at den skal være forståelig og preventiv blant sportens utøvere. Saken omhandler brudd på prosedyrer og føring av helsekort og behandlingsform. Brudd er iht S 5 (I)a og vi mener at sakens faktaopplysninger fra involverte viser at det ikke er en uaktsom handling.

Vi kan kontaktes hvis det er behov for mere utdypning av vårt tilsvaret.

Tilsvaret til domskomiteens vurdering

Domskomiteens vurdering er at intet tyder på forsett-bevisst feilføring, men feilføring av helsekort og uttaler samtidig at det er påfallende at feilføring i dette omfang kan oppstå. Ord som usedvanlig slumsete og et lemfeldig forhold til å gjøre ting rett blir brukt. Hvis man tar antallet behandlinger som er utført i perioden som omtales (H*ndrevis- flere hester oppstallet i hele perioden) blir det feil med tanke på at helsekort faktisk er ført men i noen tilfeller ført akupunktur i stedet for osteopati.

Etter gjennomgangen og konklusjon uaktsom overtredelse bruker doms komiteen begrepet- burde saksøkt hatt bedre kontroll med føringen og innholdet i helsekortene. Denne slutning er merkelig tatt i betraktning antallet tilfeller funnet i forhold til behandlinger ført i helsekort i samme periode. Vår påstand er at uaktsomhet må være hvis man ikke fører behandling eller ulovlig behandling ift karenstider i helsekort. Saksøkte mener fortsatt at straffen er feil beregnet og ikke bør straffeberegnes etter samme prinsipp som i de tilfeller man aktivt tilfører hesten(e) forbudte stoffer eller behandler med feil metoder jf. § 13(3) a. jfr svar etter påtalebeslutningen.

Vi mener vår kommentar til domsslutning forsterker dette.

Sakens fakta og at føring av helsekort riktig etter slik behandling er vanskelig å følge opp iht antidopingreglementet med tanke på hvem som utfører og når dette skjer må vurderes med tanke på at dommen skal ha preventiv virkning. § 13 og § 14 gir mulighet for skjønnsmessig vurdering - dersom sanksjonen fremstår åpenbart urimelig i forhold til den overtredelse som er begått»

Ankemotparten, Det norske travselskap, har nedlagt påstand om at anken forkastes.

Appellkomitéen bemerker:

Appellkomitéen tiltrer Domskomitéens beskrivelse av faktum. Den er i samsvar med både Blekkans og [B]s forklaringer, samt det som er lagt til grunn av Utredningsutvalget for dopingsaker og Påtalekomitéen i DNT. Anken er knyttet til rettslige vurderinger av handlemåten, og ikke minst, hvilke reaksjoner som bør ilegges.

Blekkan har i anken bl.a. anført at «brudd er lht § 5(1)a og vi mener at sakens faktaopplysninger fra involverte viser at det ikke er en uaktsom handling.» Appellkomitéen bemerker at nevnte § 5 (1) a ikke i seg selv er en straffesanksjonert bestemmelse, men en bestemmelse som gir klare påbud om bl.a. føring av helsekort, og hvem som har ansvaret for det. Brudd på disse reglene må vurderes mot antidopingreglementets § 3 (1) i) som også viser til § 5 (1) om hva som ligger i de kravene til føring av helsekort Det vises også til antidopingreglementets § 13 om sanksjoner som utelukkende refererer sanksjoner for overtredelser nevnt i § 3.

For å kunne dømmes for brudd på Antidopingreglementets § 3 (1) i) må det foreligge forsett eller uaktsomhet, jf. § 9 (2). Blekkan har anført at det foreligger uaktsomhet og i tilfelle må han frifinnes. Han har også vist til at det er [B] som har begått feilføringene, og ikke han.

Det fremgår klart av antidopingreglementets § 5 (1) a) at det er ansvarlig trener som er ansvarlig for at helsekortene blir ført på en korrekt måte. Bruker han medhjelpere, f.eks alternativbehandlere, må han kontrollere at helsekortene er korrekt ført. Manglende kontroll med føring av helsekort må utvilsomt anses som en uaktsom handling/utelatelse i denne sammenheng.

Appellkomitéen er heller ikke i tvil om at forholdet rammes av antidopingsbestemmelsenes § 3 (1) i). Denne rammer det å unnlate å ha fullstendige, korrekte og tidfestede opplysninger i hestens helsekort om de behandlinger hesten har fått Det er lagt å grunn som ubestridt at hestene var behandlet med osteopati, og ikke akupunktur, hvilket ikke er en fullstendig eller korrekt angivelse. Det er anført 17 feil angitte behandlingsmåter, med en annen karenstid enn den som ble oppgitt Dette mens hestene var starterklært til løp, og faktisk gjennomførte løpene.

Det må bemerkes at kjerneområdet for denne bestemmelsen tar sikte på å ramme tradisjonelle dopingtilfeller. For å unngå karens, lar en være å føre en behandlingsmåte som medfører en uønsket karensperiode, eller fører en annen behandlingsmåte med kortere karenstid, for at hesten skal kunne starte i et løp. I noen tilfeller også fordi behandlingsmåten antas å være prestasjonsfremmende.

I nærværende sak er det overhodet ikke mistanke om slik motivasjon bak feilføringene. Det vises til at den reelle behandlingsmåten, osteopati, hadde såpass kort karenstid at hestene lovlig kunne starte løpene slik de gjorde. Det er heller ingen grunn til å mistenke Blekkan (og [B]) for å komme med osteopati som den reelle behandlingsmåten for å bortforklare at hestene hadde startet i karenstiden for akupunkturbehandling. Hestene var allerede starterklærte og hvem ville 17 ganger føre karensnivende behandling på helsekortene til starterklærte hester og la være å stryke de fra løpene. Da akupunkturbehandling ikke lar seg spore i ettertid kunne Blekkan, hvis han bevisst ville omgå antidopingreglementet, bare la være å føre behandlingene på helsekortene.

Det fremstår derfor som uforståelig at slik feilføring har skjedd såpass mange ganger uten at det er blitt kontrollert/oppdaget av ansvarlig trener. Når Domskomitéen beskriver at dette «fremstår som en usedvanlig slumset føring av helsekortene og tilsier et særdeles lemfeldig forhold til betydningen og viktigheten av å føre disse nøyaktig», er det vanskelig å være uenig.

Sanksjonen for en slik overtredelse skal etter antidopingsreglementets § 13 (3) a) første punktum, være en bot på minimum 20.000,-, maksimum la 1.000.000,-. Disse yttergrensene er en «skal-grense» og kan bare fravikes dersom vilkårene i § 14 er til stede. I § 13 (3) a) andre punktum gis det retningslinjer for hvordan botens størrelse skal beregnes. Boten skal her «med utgangspunkt i» beregnes etter 2% av trenerstallens gjennomsnittlige innkjørte premiepengene de siste tre kalenderårene forut for regelbruddet, med tillegg av 10% av førstepremien i det aktuelle løpet. Domskomitéen har i sin dom anført at den «ser ingen hjemmel for å fravike den alminnelige bøtefastsettelsen» som en korleksjon til Påtalekomitéens forslag om å unnlate å medta 10% av førstepremien i bøteberegningen. Appellkomitéen anser dette å være en feilaktig forståelse av § 13 (3)a) andre punktum. Denne regelen sier ikke at botens størrelse «skal fastsettes etter», men at botens størrelse «skal fastsettes med utgangspunkt i». Riktignok gir denne retningslinjen en sterk føring for hvordan bøtene skal beregnes, og bør ikke fravikes unntatt i helt spesielle tilfeller. Likevel er det et utgangspunkt som kan fravikes også etter § 13 (3), dog ikke under minimumsstørrelsen på 20.000,-. Denne tolkningen harmonerer også med § 14 (2). Her kan sanksjonen, hvis vilkårene er til stede, reduseres «under det angitte minimumsnivå». Det ville være ulogisk om en bot på f.eks. 60.000,- etter retningslinjene i § 13 (3) andre punktum, i tilfelle dette fremsto som urimelig ikke kunne halveres til 30.000,-, men en kunne med hjemmel i § 14 (2) sette boten lavere enn kr 20.000,. Antidopingsreglementets § 14 (2) har bare selvstendig betydning hvor det kan være aktuelt å fravike den klare minimumsstørrelsen etter § 13 (3)a) første punktum, da stilles det i tillegg et sterkt vilkår om at «sanksjonen fremstår (som) åpenbart urimelig i forhold til den overtredelse som er begått».

Domskomitéen har fastsatt boten i tråd med hovedretningslinjene i § 13 (3) til kr. 42.818,-. Denne beregningen synes ikke bestridt. Men det kan anføres flere innvendinger mot en slik beregning i denne saken. For det første er det ikke en, men sytten overtredelser. At dette (som i strafferetten) anses som et fortsatt sammenhengende straffbart forhold, og ikke sytten enkeltforhold, bør ikke medføre at straffen elimineres for alle overtredelser enn den siste. Riktignok vil en ikke foreta en beregning for hver overtredelse, og summere det, men tar utgangspunkt i det siste (eller alvorligste) forholdet, og skjerpe denne skjønnsmessig.

Blekkan har anført at saken skiller seg fra de tilfeller hvor hesten aktivt har blitt tilført forbudte stoffer eller behandlet med feil metoder. Med kravet til uaktsomhet, og ikke forsett, i bakhodet vil vel det være tilfeller det er vanskelig å forestille seg utenom de tilfelle som faller inn under det objektive treneransvaret. Men i prinsippet er en enig i argumentet; desto alvorligere et forhold er som rammes av samme sanksjonsbestemmelse, desto høyere bør boten være. Og omvendt.

Appellkomitéen har dog kommet til at hovedregelen for beregning av bøtestørrelsen bør fravikes i dette tilfelle. Riktignok legges det til grunn at dette er en overtredelse av antidopingsreglementet, men samtidig fritar alle involverte instanser Blekkan for mistanke om å ha startet i løp med «dopete» hester. Det er feilføringer av helsekort som har skjedd med den følge at starterklærte hester som lovlig kunne starte i løpene, i helsekortene er påført behandling (og karenstid) som skulle ha medført strykning av hestene fra start. (Unntatt de to tilfellene fra 2018 hvor bebreidelsen utelukkende er feilføring). Dette er mildt sagt det motsatte av hva som regelen i hovedsak skal demme opp for, nemlig at feilføring skjer for å skjule behandlingsmåter med karenstid som utelukker start en gitt periode. Dog må ikke betydningen av at helsekort alltid skal føres fullstendig, korrekt og tidsriktig underdrives. I dette tilfelle har det skjedd 17 ganger over 3,5 år med hester som på behandlingstidspunktet var starterklærte. Det ville vel være overaskende om slike feilføringer utelukkende skjedde med starterklærte hester. Dette understreker alvoret i saken og treneransvaret for dette må tas alvorlig.

Ved unnålingen av boten har Appellkomitéen delt seg i et flertall og et mindretall. Flertallet (Borge-Andersen og Aas) anser det tvilsomt om det i dette tilfellet er riktig å ta med prosenter av premien i det aktuelle løpet ved beregningen av utgangspunktet for boten. Dette løpets eneste tilknytning til overtredelsene er at det var foranledningen til at feilføringene ble avdekket.

I alle fall er prosentene av premiepenger bare et utgangspunkt, og etter en totalvurdering - der det legges avgjørende vekt på det store antallet feilføringer - er flertallet kommet til at boten passende kan settes til kr. 38.000,-.

Mindretallet (Haugnes) finner at boten skjønnsmessig kan settes til minimumsstørrelsen etter § 13 (3), kr. 20.000,-.

SLUTNING :

I Domskomitéens avgjørelse gjøres den endring at boten settes til kr 38.000,-.

Lars Borge-Andersen

Tormod

Haugnes

Lars Erik Aas

